

УДК 821.161.2-32.09:141.32

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2023-207-41>**ЕКЗИСТЕНЦІЙНА ПРОБЛЕМАТИКА ОПОВІДАнь ЗБІРКИ
«СОН ІЗ ДЗЬОБА СТРИЖА» В. ДАНИЛЕНКА****EXISTENTIAL PROBLEMS OF STORIES
“A DREAM FROM THE SWIFT’S BEAK” BY V. DANYLENKO****Урись Т.Ю.,***orcid.org/0000-0002-7933-4737**Researcher ID: ABG-5152-2021**Scopus Author ID: 57226069911**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри української літератури**Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

У статті проаналізовано оповідання збірки В. Даниленка «Сон із дзьоба стрижа» з погляду екзистенційної проблематики. Визначено екзистенційні стани персонажів оповідань збірки, зокрема самотність, відчуження, страх, вибір, смерть. Володимир Даниленко – відомий український прозаїк-вісімдесятник, представник Житомирської прозової школи, для творчості якого характерний неоміфологізм, захоплення фольклором, сюрреалістичні тенденції, глибокий психологізм. В оповіданнях він відображає реальне життя сучасної людини, перемешане з ірреальним, сповнене тривоги, страху, самотності, трагізму і фатальності долі. Герої оповідань перебувають на межі сну і реальності, тому їхня дійсність часто переплітається з фантазіями та мріями. Автор осмислює філософські, актуальні екзистенційні проблеми сучасного суспільства, моделюючи їх наслідки на своїх героїв. Герої оповідань переживають самотність, страх, тривогу, внутрішні конфлікти, абсурдність власного існування, перебувають на межі життя і смерті. Письменник майстерно відтворює всі ці психологічно-емоційні стани та життєві колізії персонажів, які потрапляють у граничні ситуації. В оповіданні «Сон із дзьоба стрижа» автор описав страждання, екзистенційні стани батьків після смерті доньки Лесі. Бажання Софії з оповідання «Розбуди мене до Парипсів» заглибитись в альтернативну реальність через незадоволення справжнім життям призводить до фатального наслідку – самогубства її чоловіка та власної смерті через ДТП. Деякі персонажі оповідань відчувають внутрішню спустошеність, відчуженість від життя, перебувають у пошуку його сенсу, їхнє буття на межі. Через відчуження автор розкриває складні психологічні процеси особистості, як, наприклад, у головної героїні оповідання «Черемхова віхола» Юлі. З творів збірки постає цілий калейдоскоп самотніх чи оповитих страхом людей: Люся Мотичко з оповідання «Смак персика», персонажі оповідання «Різдвяна казка», Владислав, Ліза та її батько з «Посмішки Савула». У кожного з героїв малої прози В. Даниленка своя внутрішня драма, та перед кожним обов’язково стоїть вибір, і від того, що вони оберуть, подекуди залежить їхнє життя.

Ключові слова: В. Даниленко, проза, смерть, самотність, відчуження, екзистенційна проблематика.

The article analyzes the stories of V. Danylenko’s collection “A Dream from the Swift’s Beak” from the point of view of existential issues. The existential states of the characters in the collection’s stories are determined, including loneliness, alienation, fear, choice, death. Volodymyr Danylenko is a famous Ukrainian prose writer in 80s, a representative of the Zhytomyr prose school, whose work is characterized by neo-mythologism, fascination with folklore, surrealist tendencies, and deep psychologism. In his stories, he reflects the real life of a modern person interspersed with the unreal, full of anxiety, fear, loneliness, tragedy and the fatality of fate. The heroes of the stories are on the border between dreams and reality, and therefore their reality is often intertwined with fantasies and dreams. The author makes sense of the philosophical, actual existential problems of modern society, modeling their consequences on his heroes. The heroes of the stories experience loneliness, fear, anxiety, internal conflicts, the absurdity of their own existence, and are on the verge of life and death. The writer masterfully reproduces all these psychological and emotional states and life conflicts of characters who fall into extreme situations. In the short story “A Dream from a Swift’s Beak”, the author described the suffering and existential conditions of the parents after the death of their daughter Lesya. Sophia’s desire from the story “Wake me up to Parypsi” to delve into an alternative reality due to dissatisfaction with real life leads to a fatal outcome – the suicide of her husband and her own death due to a road accident. Some characters in the stories feel inner desolation, alienation from life, are in search of

its meaning, being on the edge. Through alienation, the author reveals the complex psychological processes of the individual, as, for example, in the main character of the story “Bird-cherry Tree Blizzard” Yulia. From the works of the collection, a whole kaleidoscope of lonely or frightened people appears: Lyusya Motychko from the story “The Taste of Peach”, characters from the story “A Christmas Tale”, Vladyslav, Lisa and her father from “Saul’s Smile”. Each of the heroes of V. Danylenko’s short prose has his own inner drama, but each of them will necessarily have to make a choice, and their life depends on what they choose.

Key words: V. Danylenko, prose, death, loneliness, alienation, existential issues.

Постановка проблеми. У перенасиченому інформаційному потоці, в якому живе нині суспільство, чи не найбільш продуктивною і потужною в сучасному українському літературному процесі виявила себе мала проза. Серед її авторів – Макс Кідрук (збірка оповідань «Заради майбутнього»), Ю. Винничук («Спалах», «Вікна застигло часу», «Збитошна пора» та ін.), Г. Пагутяк («Потонули в снігах», «Гіркі землі» та ін.), В. Діброва («Тексти з назвами і без назв», «Пісні Бітлз»), Ю. Іздрик («Острів КРК та інші історії»), Є. Кононенко («Колосальний сюжет», «Повії теж виходять заміж»). Автором малої прози є і відомий український прозаїк та критик Володимир Даниленко, який зібрав низку оповідань у збірку «Сон із дзьоба стрижа» (2006). Його перу належать романи «Капелюх Сікорського», «Газелі бідного Ремзі», «Кохання у стилі бароко», повісті «Тіні в маєтку Тарновських», повісті та оповідання «Місто Тіровиван», книги есеїстики та критики «Лісоруб у пустелі», а також аудіоальбом сатиричних радіоп’єс «Струнний квартет для собак».

Для творів В. Даниленка характерний глибокий психологізм, неоднозначність та різноплановість характерів персонажів, поставлених у межові, критичні ситуації буття, де і відтворюється їх справжня сутність. Відображаються поведінкові риси, психологічно-емоційні стани та життєві колізії персонажів, які потрапляють у граничні ситуації. У збірці оповідань «Сон із дзьоба стрижа» письменник демонструє сутність багатьох засадничих екзистенціалів людського буття. Найбільш поширеними є самотність, відчуження, страх, вибір та смерть. Цю ж думку висловлює і П. Білоус у передмові до збірки: «У цих оповіданнях художній світ моделюється за допомогою таких категорій, як абсурд буття, страх, відчай, самотність, страждання, смерть. Автор – спостережливий обсерватор життя, який відсторонено стежить за марнотою метушнею людей, і чи не єдина емоція, яку виявляє він, – іронія. Все те наводить на думку про екзистенційний стиль і смисл якщо не всіх, то більшості оповідань із нової книжки В. Даниленка» [1, с. 7–8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Творчість цього письменника розглядали у своїх наукових дослідженнях І. Бабич, П. Білоус, Т. Бикова, І. Давиденко, Н. Зборовська, Н. Козачук, Ю. Омельчук, Н. Осьмак, О. Федосій, О. Юрчук, Н. Яблонська та ін. Оповідання ж самої збірки «Сон із дзьоба стрижа» були предметом зацікавлення І. Давиденка, який розглянув особливості авторського міфотворення у кількох творах автора. Аналізувала риси художнього міфологізму і Н. Яблонська. Ю. Омельчук розглянув сюрреалістичну поетику новел збірки, своєрідність сюрреалістичної техніки письменника та специфіки функціонування сюрреалістичних прийомів у його творчості. Н. Козачук розкрила образ Валерія Шевчука у кількох прозових творах письменника. Н. Осьмак, Т. Бикова, а також Т. Николук дослідили питання сну і сновидінь у художній прозі В. Даниленка. О. Федосій проаналізувала ідейно-тематичні, сюжетно-композиційні, образні, стильові чинники формування жанрової структури малої прози письменника, І. Бабич – природу комічного у творчості письменника. О. Юрчук, розглядаючи його творчість у контексті «Житомирської прозової школи», зауважила: «Якщо співвідносити творчість В. Даниленка (за традиційною схемою) з певним періодом української літератури, то він за світобаченням належить до письменників-вісімдесятників» [12, с. 219]. І. Давиденко відносить творчість В. Даниленка до необароко, зокрема через «поєднання християнського й поганського світоглядів, реального і фантастичного світів», а серед основних стильових ознак він називає «неоміфологізм і захоплення фольклором», а ще зауважує використання ним античних сюжетів

та образів, які автор «трансформує», «пропускає крізь українські народні вірування і традиції» [2, с. 101]. Підкреслюються також сюрреалістичні тенденції, «у площині яких розгортаються сюжетні колізії» в оповіданнях збірки «Сон із дзьоба стрижа». «Герої оповідань перебувають на межі сну й реальності, між світом фантазії та жорстокої буденщини, іноді ці світи переплітаються, накладаються один на одного, утворюючи містичну дійсність. Крім того, автор часто заглиблюється в інфернальний світ, що робить його прозу схожою на химерну, із готичним присмаком, у якій відчувається вплив патріарха Житомирської школи Валерія Шевчука» [2, с. 101].

О. Федосій вважає превалюючою стильовою домінантою, що визначає поетику більшості оповідань автора, магічний реалізм, а через особливу його увагу «до свідомих та підсвідомих чинників, уведення у текст елементів снів, візій, відтворення асоціативного мислення» говорить про вплив сюрреалістичної стилістики на творчу манеру письменника [10, с. 12].

Попри значну кількість різнотематичних розвідок, екзистенційна проблематика малої прози В. Даниленка, зокрема оповідань збірки «Сон із дзьоба стрижа», ще мало досліджена літературознавцями.

Мета статті – з'ясувати екзистенційну проблематику оповідань «Сон із дзьоба стрижа» В. Даниленка.

Виклад основного матеріалу. Художні пошуки В. Даниленка спрямовані на осмислення філософських, актуальних екзистенційних проблем сучасного суспільства. Персонажі оповідань збірки «Сон із дзьоба стрижа» переживають самотність, страх, тривогу, внутрішні конфлікти, абсурдність власного існування, перебувають на межі життя і смерті, у так званих граничних ситуаціях, у які письменник поміщає своїх героїв, апелюючи до екзистенційної проблематики.

Екзистенціалізм (філософія існування) як напрям у філософії ХХ ст. розглядає людину як індивідуальність, наділену свободою вибору власної долі, смислу її буття. Відповідно до цієї філософії людина створює себе, своє життя і сама несе за нього відповідальність. Вона сама формує світ навколо себе. Одним із основоположників екзистенціалізму був німецький філософ Карл Ясперс, який запровадив термін «гранична ситуація», що позначає період між життям і смертю, найважливіший для людини, її подальшої долі. З цього моменту людина усвідомлює себе і стає собою, вона стикається з трансцендентальним – вищим буттям. Усе життя людини усвідомлено або неусвідомлено спрямоване до трансценденції – до повного розкріпачення енергії та розуміння деякого вищого абсолюту. Визначальними поняттями філософії екзистенціалізму є поняття «абсурд буття», «межова ситуація», «страх», «нудьга», «тривога», «бунт», «самотність», «страждання», «смерть». Протидія особистості суспільству, яке нав'язує їй свою мораль, ідеали, інтереси, породжує в людині відчуття абсурдності життя, а боротьба, бунт проти абсурду ставить людину в межову ситуацію, коли вона опиняється перед загрозою смерті.

Досліджуючи жанрові моделі сучасної української малої прози, О. Федосій також підкреслювала, що «у художній парадигмі оповідань В. Даниленка, особливо тих, що позначені поетикою магічного реалізму та сюрреалізму, домінує екзистенційне світовідчуття. Ідеться про актуальність теми смерті, проблеми вибору, відтворення існування людини у контексті абсурдного буття. Настроєвим епіцентром багатьох творів є відчай, страждання, страх, самотність, відчуття неминучості кінця молодості, життя» [10]. В. Даниленко, спираючись на світоглядні домінанти екзистенціалізму, розкриває значення ірраціональних, підсвідомих чинників у людській поведінці, осмислює мінливість і загадковість почуттів, неспівмірність ілюзії та реальності, акцентує на значенні фатальних чинників у долі людини. У творах він акцентує увагу на наявності драматичних колізій, межових ситуацій та екзистенційних проблем у житті людини, сприймати які варто як даність. Головне при цьому – зберегти свою самість і не загубити/не втратити себе серед усіх цих драматичних життєвих колізій. З цим пов'язане відтворення кон-

цепту сильної/слабкої особистості, що базується на внутрішньому імперативі головного персонажа, його можливості проявити мужність і, зокрема, стійкість духу, емпатію, жертвовність та готовність взяти відповідальність за своє життя.

Глибокий екзистенційний характер має танатологічна тематика у малій прозі В. Даниленка. «Смерть є однією з найсерйозніших істин, яка загострює смак до життя... Смерть зачаровує» [6, с. 21], – в одному з інтерв'ю відповів В. Даниленко на запитання про те, чому ж у сучасній культурі так багато смерті. У багатьох оповіданнях збірки «Сон із дзьоба стрижа» на героїв очікує саме смерть. Літературознавець П. Білоус зазначає, що у збірці «пронизливо звучить мотив трагічного завершення життя, про що людина знає наперед, і трагізм полягає в очікуванні невідворотного, про що сповіщають знаки через сон, через підсвідоме передчуття» [1]. Про трагічне світовідчуття, абсурдність буття та фатум, які відтворює у багатьох творах В. Даниленко, писала у дослідженні Н. Яблонська, зауважуючи, що «у всіх подіях ... невловимо присутній образ смерті, яка неухильно слідує за персонажами» [13]. Так, в оповіданні «Сон із дзьоба стрижа» з однойменної збірки вперше зустрічаємо смерть, коли оповідач розповідає про доньку головних героїв – «вісімнадцятирічну красуню» Лесю, яку «вбили», коли «вона поверталася з кабаре, де працювала офіціанткою» [3, с. 17]. Звичайна констатація факту смерті подана без зайвих емоцій: «Її знайшли зарізаною в Голосіївському парку». А от оплакування її батьками відображено більш глибинно: «Три дні їхній дім набрякав ропою сліз і печалі», «надтріснутий голос» матері «розколов напружену тишу», мати «судомно зітхнула», «вони [мати й батько] сторожко вслухались у нічні звуки», «жінка вже не плакала, у неї були сухі очі, вона вже все виплакала і тільки схлипувала» [3, с. 18], «вони були емоційно виснажені і вже ні на що не реагували» [3, с. 19]. Від суму, болю й самотності після втрати рідної доньки рятувало пташеня стрижа: «Вона рятувала нас від самотності й суму, але її вже нема. Залишився тільки сум» [3, с. 26]. Тож «трагічний мотив смерті молодій дівчини розкривається через відтворення переживань її батьків, подій, які відбуваються з ними до сороковин» [11, с. 572].

Смертю закінчується і життя героїні оповідання «Розбуди мене до Парипсів» Софії, яка потрапила в ДТП: «Правий бік, де сиділа Софія, був скручений і зім'ятий», тому лише розрізавши «автогеном сплющений автомобіль», можна було витягнути «закривавлене жіноче тіло» [3, с. 62]. Смерть спіткала і чоловіка Софії, який наклав на себе руки у ванній, перерізавши на руках вени. Бажання заглибитись в альтернативну реальність через незадоволення справжнім життям призводить до фатального наслідку.

Письменник порушує екзистенційні проблеми розірваності внутрішнього і зовнішнього світів особистості, самотності та внутрішньої спустошеності, відчуженості від життя, пошуку його сенсу, буття на межі. Відчуження визначають як одну з межових проблем, породжених кризовою свідомістю героїв, внутрішніми духовними катаклізмами. Воно викликане певними життєвими подіями. Через процеси відчуження автор розкриває складні психологічні процеси особистості. Це супроводжується моральним спотворенням та спустошенням особистості, що впливає на родинне життя й формування соціальних стосунків. Таке відчуження й спустошеність відчуває головна героїня оповідання «Черемхова віхола» Юля. З нею ми зустрічаємося в лікарні: «Вона була кволою і весь час спала, хоча сні приносили не полегшення, а лише забуття» [3, с. 28]. Дівчина з багатой родини, яка не відчуває ніякого задоволення від життя: «Присуд лікаря був однозначним: "Вона має когось любити... або у щось вірити, хоча б у сні. Інакше помре"» [3, с. 29]. Бажання до життя розбудив у ній «наречений черемхової віхоли», що прийшов уві сні і якого дівчина прийняла за смерть. Та віра у здійснення снів згасла, коли вона дізналася, що підлаштував зустріч з тим, кого вона бачила уві сні, її батько. У розв'язці «екзистенційний мотив приреченості людини, невідворотності смерті акцентується у словах героїні, звернених до батька: "...ти можеш купувати дорогі автомобілі і найняти актора Сашу, але навіть ти не зможеш відкупити мене від смерті"» [11, с. 573].

«В. Даниленко у збірці оповідань «Сон із дзьоба стрижа» окреслив найбільші хвороби сьогочасного суспільства, серед яких чинне місце посідає самотність» [2, с. 106], – підкреслює І. Давиденко. І справді, з його творів постає цілий калейдоскоп самотніх людей. В оповіданні «Пізня шпанка» самотньою є дружина сусіда Марка Ванда, розкішна жінка, але вже в літах, як пізня шпанка (сорт вишні), яка «в сусідньому будинку нудить світом», а тому одразу віддалась «несамовитому коханню» з сусідом, якого зовсім не знала.

Люся Мотичко з оповідання «Смак персика» почувалася самотньою через своє «дебеле» тіло, яке давало привід хлопчикам давати їй різні прізвиська: «гергепа», «пані Сраченко», «пані Срачук», «пані Сракевич» та ін. Вона завжди соромилася, бо «хлопці насміхалися з її незграбного тіла. Подорослішавши, Люся побачила, що «на неї звертають увагу дорослі чоловіки» [3, с. 106]. Особливу увагу звернув шкільний математик Олесь Пуздерко. Та вона була «самотня і нещасна», їй було «сумно, дуже сумно, коли зрозуміла, що подобаються вісімнадцятилітні хлопці, а чіпляються сорокалітні... Люся вже не вірила, що знайдеться такий зухвалець, який ризикне перекинути через цю прірву кладку і добратися до її серця», «двадцятилітні хлопці боялися її зачіпати, бо вважали старшою і досвідченішою за себе, від чого вона дуже страждала» [3, с. 108]. І лише Пуздерко, вважала Люся, «відчував у ній її самотність» [3, с. 109]. Та він любив у ній те, що й інші – її фізичні особливості, а не духовні. І лише коли вона прийняла своє тіло, віднайшла душевну гармонію, «відчула, як урочисто й легко в'їжджає в нове життя» [3, с. 115].

Оповідання «Різдвяна казка» – історія про самотніх чоловіків, які не реалізувалися у родині через «хибну проєкцію». Один з них – старий самотній лялькарь, який ще замолоду зробив ляльку, «вклавши в неї всю душу й хист майстра, купив їй сукню нареченої, вельона, білі пальчата». Він мав щоденний ритуал: щоранку садив ляльку-наречену у вікно, а ввечері забирав у свою спальню. Інший так само самотній, але вже молодий чоловік викупив у нього цю ляльку і протягом п'ятнадцяти років купував їй перед Різдвом нову весільну сукню: «Доглядає за нею, як за коханою жінкою». І нарешті головний герой – теж самотній чоловік, закохавшись ще в підлітковому віці в акторку, що зіграла Палагну у фільмі Параджанова «Тіні забутих предків», так і не зміг побороти ці почуття, це захоплення перейшло і в доросле життя, і в усіх наступних жінках шукав її, тому лише розчаровувався: «Так пройшла молодість, а я досі приходжу додому, миюсь, одягаю чисту білизну й сорочку, ніби збираюся на побачення до коханої. І коли на екрані з'являється вона, відчуваю таке ж хвилювання, як під час прем'єри фільму 1965 року, коли мене назавжди обпекла перша побачена мною гола жінка з розкішним тілом і східним розрізом очей» [3, с. 47]. Він, як і решта, мав свій ритуал: «Після роботи я приходив у своє самотнє помешкання на Сирці, мився, одягав чисту сорочку, зав'язував краватку, ставив у вазу жоржини або велику чорну троянду, сідав за комп'ютера й дивився її фільми. Це був незмінний ритуал, якого я дотримуюсь багато років, а іноді блукаю в Інтернеті й виловлюю скупі відомості про одну з найвродливіших актрис шістдесятих років минулого століття Тетяну Бестаєву...» [3, с. 46]. Проте самотність як спосіб існування тут є психологічним вибором героїв, у яких реальність не відповідає ідеалу.

Одним із домінантних станів героїв оповідань В. Даниленка є страх. Відчуття страху відтворені в оповіданні «Посмішка Савула». Опис цього почуття вкладено у уста чоловіка головної героїні Владислава: «Знаєш, як найчастіше описують почуття страху? Погляд закляк, язик отерп, з жаху закам'янів» [3, с. 88]. Це почуття оволоділо кожним персонажем: воно поселилося у Лізи, чоловік якої створив субстрат страху – «кам'яну мазь... сильної концентрації» – і змусив її торкнутися його; Владислава, який боїться самотності, тому не хоче порушити крихкої «сімейної ідилії», яка встановилася у їхній родині; батька Лізи, який боїться не отримати вищої посади через вибір доньки свого майбутнього чоловіка.

Страх залишитися самотніми підштовхнув Любу Джус та Михайла Дроника (оповідання «Нічний коханець») одружитися без любові. Далі розлучення, другий шлюб, знову розлучення,

кілька короткочасних романів – все це «поглибило розчарування чоловіками» у Люби. Допоки до неї вночі уві сні не прийшов таємничий коханець. Вона вирішила боротись з ним за допомогою заклять. Перед нею постав вибір – дочитати закляття та продовжити безуспішні пошуки чоловіка чи залишитися з тим, що є. Такий життєвий вибір доводиться робити чи не кожному персонажу оповідань В. Даниленка.

Висновки. Мала проза В. Даниленка перейнята глибоким психологізмом, екзистенційною проблематикою та унікальним поєднанням побутових і фантастичних елементів. В оповіданнях він відображає реальне життя сучасної людини, перемежоване з ірреальним, сповнене тривогою, страху, самотності, трагізму і фатальності долі. У кожного з його героїв є своя внутрішня драма, перед кожним обов'язково стоїть вибір, і від того, що вони оберуть, подекуди залежить їхнє життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білоус П. Між першою та останньою чашкою кави. Даниленко В. Сон із дзьоба стрижа : оповідання. Львів : ЛА «Піраміда», 2006. С. 4–16.
2. Давиденко І. Міфологічні трансформації в оповіданнях В. Даниленка. *Слово і Час*. 2011. № 9. С. 100–106.
3. Даниленко В. Сон із дзьоба стрижа : оповідання. Львів : ЛА «Піраміда», 2006. 384 с.
4. Зборовська Н. У метафізичних п'ятьмах сучасної української літератури (за книжкою В. Даниленка «Сон із дзьоба стрижа» та романом Г. Іваненко «Час покаятний»). *Дивослово*. 2007. № 7. С. 52–57.
5. Козачук Н. Валерій Шевчук як герой творів Володимира Даниленка. *Слово і Час*. 2019. № 1. С. 66–71. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/570>.
6. Кононенко Є. Володимир Даниленко і література з пробірки (розмова з «єдиним чоловіком» сучасної української літератури). *Україна молода*. 2006. № 224. С. 21.
7. Николук Т. Ірраціональне у прозі Володимира Даниленка. *Актуальні проблеми української літератури і фольклору*. 2013. № 23. С. 23–28.
8. Омельчук Ю. Сюрреалістичні особливості новели В. Даниленка «Сон із дзьоба стрижа». *Філологічні трактати*. 2013. Том 5. № 1. С. 50–54.
9. Осьмак Н., Бикова Т. Онейричний простір художньої прози Володимира Даниленка: сні і сновидіння як культурний текст. *Challenges and achievements of European countries in the area of philological researches: Collective monograph*. Vol. 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2020. Pp. 132–150.
10. Федосій О. Жанрові моделі сучасної української малої прози (Людмила Тарнашинська, Галина Тарасюк, Володимир Даниленко, Олександр Жовна) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Київ, 2011. 24 с.
11. Федосій О. Жанрово-стильова парадигма малої прози Володимира Даниленка. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*. 2011. Вип. 35. С. 571–578.
12. Юрчук О. Житомирська прозова школа: нативізм (В. Шевчук) і контракультурація (В. Даниленко). *Волинь – Житомирщина*. 2010. № 20. С. 218–231.
13. Яблонська Н. Жанр іронічної новели у творчості Володимира Даниленка. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського*. 2015. № 2. С. 325–329.
14. Яблонська Н. Особливості міфомислення Володимира Даниленка у прозовій збірці «Сон із дзьоба стрижа». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Літературознавство»*. Тернопіль : ТНПУ, 2014. Вип. 41. С. 189–199.